

Nr 81.

Ankom till riksdagens kansli den 26 april 1921 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl Maj:ts framställning om anslag till kapitalökning för fonden för torvindustriens befrämjande.
(4:e avd.)

I den till riksdagen den 7 januari 1921 avlåtna propositionen, nr 2, med förslag till tilläggsstat till riksstaten för år 1921 har Kungl. Maj:t, under åberopande av det vid propositionen under rubrik »utgifter för kapitalökning: bil. 5: 1921 års tilläggsstat» fogade statsrådsprotokollet över handelsärenden den 31 december 1920, föreslagit riksdagen att till kapitalökning för fonden för torvindustriens befrämjande å tilläggsstat för år 1921 bland utgifter för kapitalökning anvisa ett reservationsanslag av 1,500,000 kronor.

I avseende å sättet för täckande av ifrågavarande belopp har föreslagits att detsamma skulle utgå av lånemedel.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Fonden för torvindustriens befrämjande inrättades enligt beslut av 1902 års riksdag, som bemyndigade riksgäldskontoret att för ändamålet tillhandahålla ett belopp av 1,500,000 kronor. Sedermera hava till kapitalökning för fonden anvisats av 1907 års riksdag 2,000,000 kronor, av 1917 års riksdag 650,000 kronor och av 1918 års riksdag 3,000,000 kronor. Något visst högsta årligt utlåningsbelopp är icke föreskrivet, utan Kungl. Maj:t äger för utlåning disponera fondens hela tillgängliga kapital. Enligt den för lånerörelsen gällande kungörelsen den 19 juni 1917 (nr 429) skall utlämnat lån, efter att under fyra år hava varit amorteringsfritt, återbetalas under därpå följande tolv år med en tolvtedel om året, så att det är slutbetalt senast vid utgången av det sextonde året.

Kommerskollegium och lantbruksstyrelsen hava nu i gemensam skrivelse den 29 september 1920, under erinran om en av 1916 års torvkommitté gjord framställning om ökning av torvlånefonden med ett belopp av 4,500,000 kronor, hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att till kapitalökning för fonden anvisa för vardera av åren 1921 och 1922 ett reservationsanslag av 1,500,000 kronor.

Med hänsyn till den tryckta statsfinansiella situationen har departementschefen ansett sig icke för närvarande kunna förorda större kapitaltillskott till fonden än 1,500,000 kronor. Detta belopp, vilket syntes företrädesvis böra avses för bränntorvanläggningar torde, framhåller departementschefen, i sin helhet böra bland utgifter för kapitalökning äskas å 1921 års tilläggsstat.

*Utskottets
yttrande.*

Trots det på detta område i viss mån förändrade läge, som inträffat genom senaste tidens starka nedgång i fråga om prisen på bränsleämnen av olika slag, kvarstå, enligt vad av utskottet införskaffade upplysningar giva vid handen, alltjämt stora behov av lån från torvindustrilånefonden, vilka icke med fondens nuvarande tillgångar kunna tillgodoses. Detta förhållande ävensom önskvärdheten av att kunna i möjligaste mån understödja den enskilda företagsamheten i dess ansträngningar för att åstadkomma ett ökat utnyttjande av landets torvtillgångar, synas enligt utskottets mening motivera beviljandet av ytterligare kapitaltillskott till ifrågavarande fond, vilken tillkommit på riksdagens eget initiativ. Med hänsyn till nödvändigheten av att i möjligaste mån bringa ned statsutgifterna även för ändamål sådana som detta, har utskottet dock ansett det av Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet, 1,500,000 kronor, böra begränsas till 1,200,000 kronor, att utgå av lånemedel.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till kapitalökning för fonden för torvindustriens befrämjande å tilläggsstat för år 1921 bland utgifter för kapitalökning anvisa ett reservationsanslag av 1,200,000 kronor, att utgå av lånemedel.

Stockholm den 22 april 1921.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius*, *A. C. Lindblad*, *Ollas A. Ericsson*,
N. A. Nilsson, *H. F. Lamm*, *J. Nilsson* i Skottlandshus, *J. L. Widell*, *O. U. B. Olsson*, *C.*
G. Ekman, *J. Nilsson* i Malmö och *J. P. Jespersen* samt

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *A. Wiklund*, *J. Jönsson* i Revinge,
O. H:son Waldén, *C. R. Jansson* i Falun, *P. B. Nilsson* i Landeryd, *L. J. Carlsson-Frosterud*,
W. Bäckström, *K. A. Westman*, *J. D. Norman*, *P. M. Olsson* i Blädinge och *L. Olsson* i Hov.

Reservation

av herrar *O. A. Ericsson*, *C. R. Jansson* i Falun och *P. B. Nilsson* i Landeryd, vilka ansett, att utskottet bort hemställa,

att riksdagen må till kapitalökning för fonden för torvindustriens befrämjande å tilläggsstat för år 1921 bland utgifter för kapitalökning anvisa ett reservationsanslag av 750,000 kronor, att utgå av lånemedel.
